

Sygn. akt V CSK 372/18

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa I. S.A. we W.

przeciwko M. L.-K.

o wydanie,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 26 lutego 2019 r.,

na skutek skargi kasacyjnej pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 14 marca 2018 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 8100 (osiem tysięcy sto) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwana M. L.-K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego [...] z dnia 14 marca 2018 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego we W. z dnia 12 maja 2017 r. Wyrokiem tym Sąd Okręgowy uwzględnił w całości powództwo I. S.A. we W. i nakazał pozwanej M. L.-K. wydanie powódce kruszarki szczegółowej S. o numerze fabrycznym [...], uznając, że w wyniku przejęcia na własność przedmiotu zastawu rejestrowego, powódka jest właścicielką tej maszyny.

Sąd ustalił, że w dniu 6 grudnia 2012 r. pozwana zawarła z V. S.A. we W. - jako pożyczkobiorca - umowę pożyczki, zabezpieczając wierzytelność pożyczkodawcy poprzez ustanowienie zastawu rejestrowego na stanowiącej jej własność kruszarce szczegółowej opisanej w pozwie. Pozwana zobowiązała się wydać spółce V. maszynę w wypadku zaspokojenia roszczeń zastawnika przez przejęcie na własność przedmiotu zastawu. W umowie uzgodniono, że wartość urządzenia zostanie ustalona według cen z dnia jego przejęcia. Postanowieniem z dnia 28 grudnia 2012 r. zastaw został wpisany do Rejestru Zastawów ([...]).

Z uwagi na to, że pozwana popadła w zaległości w spłacie rat pożyczki, V. S.A. skierowała do niej ostateczne wezwanie do zapłaty zaległości pod rygorem rozwiązania umowy pożyczki ze skutkiem natychmiastowym i złożyła oświadczenie o zamiarze sprzedaży przedmiotu zastawu rejestrowego w drodze przetargu publicznego lub przejęcia go na własność. Pozwana nie spłaciła zaległych rat, wobec czego spółka V. złożyła jej oświadczenie o rozwiązaniu umowy pożyczki oraz oświadczenie o przejęciu na własność przedmiotu zastawu.

Postanowieniem z dnia 26 lutego 2015 r. sąd rejestrowy wpisał zmianę firmy z V. S A. na L. S.A., a następnie - z dniem 1 czerwca 2015 r. – w wyniku podziału spółki na powódkę przeniesiona została część majątku spółki L. w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa. Powódka stała się stroną umów pożyczek zawartych przez spółkę L., przejęła wszelkie prawa i obowiązki oraz wierzytelności i zobowiązania wynikające z umów, które były funkcjonalnie związane z działalnością Pionu Leasingowego spółki przejmowanej, w tym z umów pożyczek,

jak również z umów zawartych na zabezpieczenie należności, w tym umów zastawu rejestrowego.

Pozwana nadal włada kruszarką szczegółową i odmawia jej wydania, kwestionując legitymację czynną powódki.

Sąd Okręgowy ocenił, że aktualnie właścicielką kruszarni jest powódka, a pozwanej nie przysługuje do tej maszyny żaden tytuł prawny.

Sąd Apelacyjny rozpoznający sprawę na skutek apelacji pozwanej podzielił ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego oraz ich ocenę prawną.

W skardze kasacyjnej pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego - art. 222 k.c. w zw. z art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. oraz § 9 ust. 2 umowy zastawu rejestrowego i z pkt 8.2a planu podziału Spółki L. S.A., twierdząc, że powódka w ramach podziału spółki nie przejęła prawa własności spornej kruszarki. Wniosła o uchylenie i zmianę zaskarżonego orzeczenia w kierunku oddalenia powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie tego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu [...] do ponownego rozpoznania oraz orzeczenia o kosztach postępowania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powódka wniosła o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanej kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398⁹ k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę przyjęcia jej skargi przesłanką przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. to znaczy wystąpieniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz oczywistą zasadnością wniesionej skargi.

Za istotne zagadnienie wymagające rozstrzygnięcia uznała problem, czy „dla uprawnienia (...) windykacyjnego wynikającego z dyspozycji art. 222 k.c. po stronie Spółki przejmującej, o której mowa w art. 529 § 1 pkt 4 k.s.h. konieczne jest jednoznaczne i wprost wyrażone przeniesienie składnika majątku Spółki dzielonej na Spółkę przejmującą”.

Przedstawienie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przywołania nie tylko przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane, ale także argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Niezbędne jest sprecyzowanie poważnych, abstrakcyjnie ujętych wątpliwości co do określonego przepisu lub zespołu przepisów, potwierdzających, że przepis ten nie podlega jednoznacznej wykładni, a takiej wymaga. Zagadnienie musi być także "istotne" z uwagi na znaczenie, jakie przedstawiony przez skarżącego problem interpretacyjny ma dla systemu prawa (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, Nr 18, poz. 436). Przede wszystkim jednak okoliczności sprawy winny wskazywać na potrzebę rozstrzygnięcia tego zagadnienia jako przesłanki wyrokowania w tej sprawie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2018 r., IV CSK 585/17, LEX nr 2497714). Tymczasem z ustaleń obydwu Sądów wynika, że w planie podziału majątku zostały jednoznacznie sprecyzowane aktywa przejmowane przez powódkę – i zaliczone do nich zostały m.in. prawa wynikające z umów, które były funkcjonalnie związane z działalnością Pionu Leasingowego spółki przejmowanej, w tym z umów pożyczek, jak również z umów zawartych na zabezpieczenie należności, w tym umów zastawu rejestrowego. Prawo własności spornej maszyny nabyte zostało w ramach wykorzystania zabezpieczenia umowy pożyczki w postaci zastawu rejestrowego. Wskazane zagadnienie nie jest więc problemem ważącym dla rozstrzygnięcia sprawy.

Oczywistą zasadność skargi pozwana także łączy z kwestią przejęcia przez powódkę praw do kruszarni w ramach majątku, który jej przypadł. Argumentuje

bowiem, że nie może budzić wątpliwości nieposiadanie przez powódkę legitymacji czynnej. Twierdzenie to, w zestawieniu z wiążącymi ustaleniami faktycznymi (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) co do składu majątku przejętego przez powódkę, jest nieprzekonywujące.

Uznać zatem należy, że wymienione przez skarżącą podstawy przyjęcia jej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby wystąpiły inne przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia tej skargi do rozpatrzenia.

O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz art. 99 i art. 108 § 1 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z w zw. z § 2 pkt 7 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804).